କାଶୀନାଥ ଖେର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଶ୍ରୀ ଦୀନେଶ କୁମାର ଭଗତ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ମେ 2,1997

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଡ଼ି.ପି. ୱାଧୱା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅବମାନନା :

ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶର ଅଣ-ଅନୁପାଳନ — ଅବମାନନା ଆବେଦନ — ଆରୋପ ହେଉଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଭାବ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିନଥିଲେ — ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଯେଉଁ ପରାମର୍ଶ ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା ତାହାର ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବା — ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଅଧିକାରୀମାନେ ଇଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଜାଣିଶୁଣି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଅବମାନନା କରିନାହାଁନ୍ତି — ରାୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସମୟ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ କାଶୀନାଥ ଖେର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **[1996] 8 SCC 762, ରାୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।**

ଦୌରା ମୂଳ ଅଧିକାରିତା : ଅବମାନନା ଆବେଦନ (ସି) ସଂଖ୍ୟା 207-208/1997 ।

(ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅବମାନନା ଅଧିନିୟମ,1971ର ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ)

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଷ୍ୟନ୍ତ ଦାଭେ, ନିଶା ବାଗଚୀ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦୁ ମାଲହୋତ୍ରା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1-3ଙ୍କ ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ଭୂଷଣ ଏବଂ ଆର୍.ଏନ୍. କେଶୱାନୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 4 ପାଇଁ ଆର୍.ଏଫ୍. ନରିମାନ୍, ଆର୍.ଭି. ରଙ୍ଗମ୍, କେ. ସମଦାନୀ, ଆର୍.ଏନ୍. କେଶୱାନୀ, ଏ.ଭି. ରଙ୍ଗମ୍ ଏବଂ ଏ.ରଙ୍ଗନାଧନ୍ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ କାଶୀନାଥ ଖେର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1996] 8 SCC 762 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟର ଅନୁପାଳନ ନକରିବା ହେତୁ ଏହି ଅବମାନନା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗର ମୂଳ କଥା ହେଉଛି ଯେ ରାୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ସକାରାତ୍ମକ ଅବଲୋକନ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ରାୟକୁ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଭାବ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ସେମାନେ ରାୟକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ବାହାନା ଭାବରେ ରାୟ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସମାନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତି ଭୂଷଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏମ୍.ଏମ୍.ଜି. ସ୍କେଲ୍ IIIରୁ ଏମ୍.ଏମ୍.ଜି. ସ୍କେଲ୍ IIକୁ ପଦୋନ୍ନତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଗୋପନୀୟ ବିବରଣୀ ଏବଂ ଛଅ ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ବିବରଣୀକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । 15 ବର୍ଷ ପରେ ସି.ଆର୍.ଗୁଡ଼ିକ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ଏକ ଅସମ୍ଭବ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ, କାରଣ ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀମାନେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇବାକୁ ଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଉପରେ ନଜର ରଖିଥିଲେ, ସେମାନେ ହୁଏତ ଅବସର ନେଇ ଯାଇଥିବେ କିମ୍ବା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବେ । ସେହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, ସେ ଅବମାନନାକାରୀମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ବିବରଣୀ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବାକୁ ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ; ତେଣୁ ସେମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରିନାହାଁନ୍ତି ।

ଏହି ରାୟରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, କିପରି ଏବଂ କାହା ଦ୍ୱାରା ସି.ଆର୍.ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖାଯିବ ସେ ବିଷୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇଟି ବିଷୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏପରି ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାମୀଣ/ଅର୍ଦ୍ଧ-ସହରାଞ୍ଚଳ ସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତିର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହାର ସୁବିଧା ଉଠାଇନଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏହି ସୁଯୋଗର ସୁବିଧା ଉଠାଇନଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ତାଲିକାରୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ; ଏବଂ ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏହି ସୁଯୋଗର ସୁବିଧା ଉଠାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିପାରିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଦୋଷ ନଥିଲା, ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ 'ଏ' ଶ୍ରେଣୀରେ ସାମିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ଅଟେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍.ଏସ୍. ପାର୍ଟୋତି ଏ.ଜି.ଏମ୍.

(ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠରେ ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ପ୍ରଥମ ଭାଗକୁ ପାଳନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗର ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ସେମାନେ ଏକ ଭିନ୍ନ ରୂପରେ ସମାନ ଯଥାର୍ଥତା ସହିତ ଆଗକୁ ଆସିଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ, ସେମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଏହି ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ଏସିଆର୍ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସେମାନେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ସେମାନେ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ବିଶ୍ୱାସରେ ସେମାନେ ସେହି ଭାବନା ଶକ୍ତିକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାଗଲା, ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତି ଭୂଷଣ ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ନିଜକୁ ଦାୟୀ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ସେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଏପରି ଭାବରେ ବୁଝିଛନ୍ତି ଯାହା ଏହାର ଭାବ ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତି ଭୂଷଣ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଯେଉଁ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଛନ୍ତି, ବାରରେ ତାଙ୍କର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ନିରପେକ୍ଷତା ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆମେ ତାଙ୍କ ବିବୃତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଛୁ । ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଅଧିକାରୀମାନେ ଜାଣିଶୁଣି କିମ୍ବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଅବମାନନା କରିଛନ୍ତି । ତଦନୁସାରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଏବଂ ରାୟକୁ ଏହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବନାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ତିନି ମାସର ସମୟ ଦିଆଯାଇଛି ।

ତଦନୁସାରେ ଅବମାନନା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଏ ।

ଆର୍.ପି. ଅବମାନନା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି ।

କେ.ଖେର ବନାମ ଡ଼ି.କେ. ଭଗତ

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ

କଲ୍ୟାଣକର ସାହୁ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ